

ESG-RAPPORT FOR:

KLP AksjeNorden Mer Samfunnsansvar**Nøkkelinformasjon**

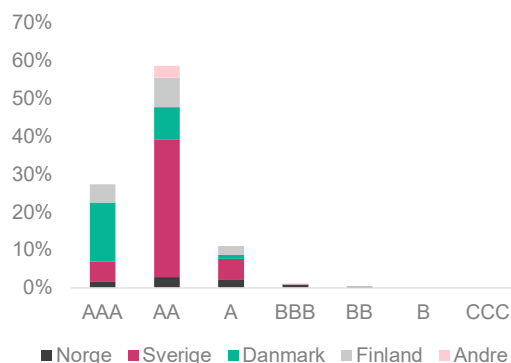
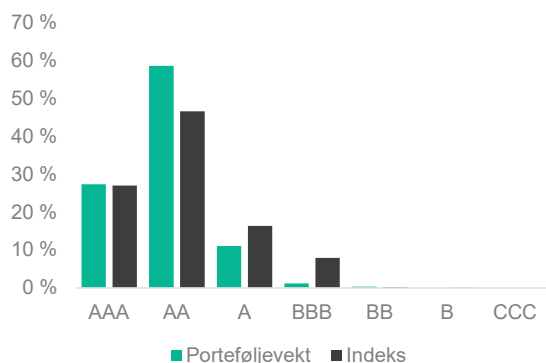
ISIN	31.12.2021
Markedsverdi MNOK	NO0010861933
Antall selskap i fondet	2 505
Referanseindeks	155
	VINXBCAPNOKNI

BÆREKRAFTSRATINGFONDETS MSCI ESG-RATING: **AAA**

AAA	AA	A	BBB	BB	B	CCC
-----	----	---	-----	----	---	-----

INDEKSENS MSCI ESG-RATING: AAA

KLP AksjeNorden Mer Samfunnsansvar investerer bredt nordisk i aksjer som blir rangert høyt på kriterier innen miljø, sosial ansvarlighet, eierstyring og selskapsledelse. Fondet benytter en kvantitativ metodikk for å vekte opp investeringer i disse selskapene. Alle investeringer gjøres i samsvar med *Retningslinje for KLP-fondene som ansvarlige investor* og *Svanemarkets krav for investeringsfond*.

MSCI ESG-rating

MSCI analyserer selskaper opp mot flere kriterier innenfor miljø (E), sosiale forhold (S) og eierstyring (G), og gir selskapene en ESG-rating fra AAA (best) til CCC (dårligst). Figuren til venstre viser andelen av fondet investert i selskaper med AAA- til CCC-rating, opp mot andelen av referanseindeksens vekt i samme rating. Figuren til høyre viser regionfordelingen i fondet innenfor AAA- til CCC-rating.

Topp 10 selskaper med overvekt mot referanseindeks

	Overvekt	Vekt i fondet	Vekt indeks	ESG-rating	Karbonrisiko ¹	Sektor
Atlas Copco Ab	2.0 %	5.9 %	3.9 %	AA	Veldig lav	Industri
Telefonaktiebolaget L M Ericsson	1.5 %	3.5 %	2.0 %	AA	Veldig lav	Informasjonsteknologi
Nokia Oyj	1.3 %	3.3 %	2.0 %	AA	Lav	Informasjonsteknologi
Abb Ltd	1.0 %	1.9 %	0.9 %	AA	Lav	Industri
Epiroc Ab	0.8 %	2.1 %	1.3 %	AA	Veldig lav	Industri
Skandinaviska Enskilda Banker	0.7 %	2.0 %	1.2 %	AA	Veldig lav	Finans
Orsted As	0.7 %	2.1 %	1.4 %	AAA	Moderat	Kraftforsyning
Essity Ab	0.6 %	1.8 %	1.2 %	AAA	Moderat	Konsum
Nordea Bank Abp	0.6 %	2.9 %	2.3 %	AA	Veldig lav	Finans
H & M Hennes & Mauritz Ab	0.6 %	1.4 %	0.9 %	AA	Lav	Kapitalvarer

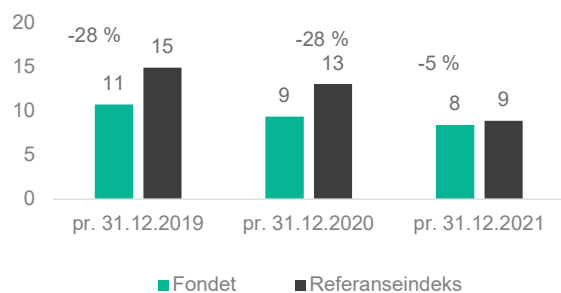
¹ Karbonrisiko baserer seg på selskapets karbonintensitet, som er selskapets CO₂-utslipp per krone i inntekt. Karbonrisiko er delt inn i kategoriene: Veldig lav (0 til <15), Lav (15 til <70), Moderat (70 til <250), Høy (250 til <525), Veldig høy (>=525)

Karbonutslipp

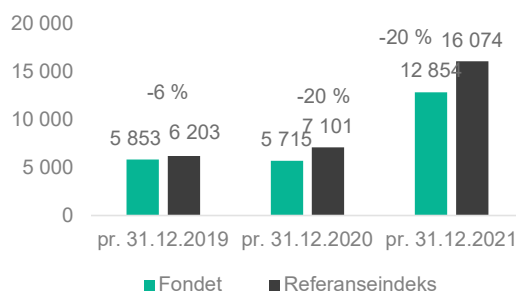
31.12.2021

Fondets karbonintensitet (WACI)	8 tCO ₂ -e ¹ /mill. kr.
Referanseindeksens karbonintensitet (WACI)	9 tCO ₂ -e/mill. kr.
Fondets karbonutslipp	12 854 tCO ₂ -e
Referanseindeksens karbonutslipp	16 074 tCO ₂ -e
Andel av selskaper i fondet med utslippsdata	98 %

Årlig karbonintensitet (WACI)

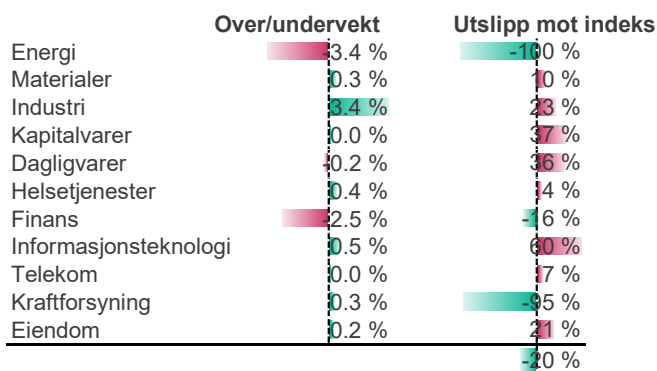

Årlig karbonutslipp (tonn CO₂-e)

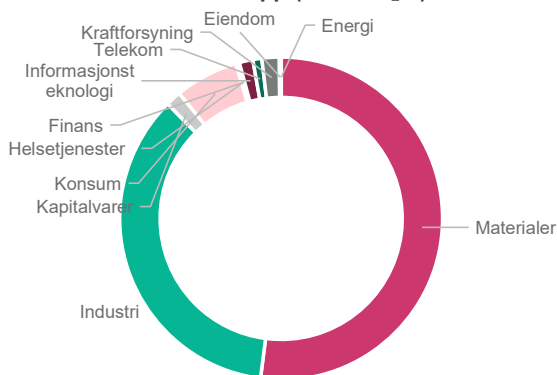

Fondets karbonintensitet (Weighted Average Carbon Intensity (WACI)) er fondets eksponering mot karbonintensive selskaper. Fondets karbonintensitet er summen av de underliggende selskaperens karbonintensitet (selskapets utslipp per krone i inntekt) justert for vekten i fondet. Figuren til venstre viser fondets karbonintensitet sammenlignet med referanseindeksen. Figuren til høyre viser fondets totale karbonutslipp.

Sektorfordeling

Karbonutslipp (tonn CO₂-e)

Tabellen viser fondets over- og undervekt per sektor relativt til referanseindeksen, og hvordan utslippene per sektor blir påvirket av denne under- eller overvekten. Hjuldiagrammet viser sektorenes andel av det total karbonutslippet i fondet.

¹ tCO₂-e: klimagassutslipp regnet om til antall tonn CO₂-verdier (ekvivalenter)

Avkastning

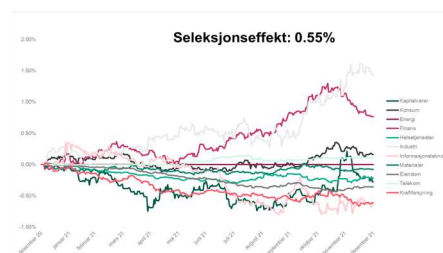
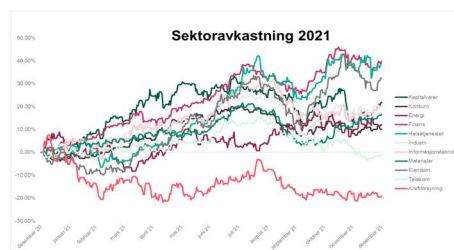
Fondets avkastning	31.12.2021	23.96 %
Referanseindeksen		23.83 %
Differanseavkastning		0.13 %

Fondets avkastning var 23.96% i 2021. Referanseindeksens avkastning var 23.83%, noe som ga meravkastning på 0.13%.

Fondet er ikke investert i den tradisjonelle energisektoren (olje & gass). I henhold til Svanekriteriene er fondet ikke investert i selskaper som produserer og raffinerer olje og gass, oljeserviceaksjer og nedstrømselskaper. Undervekten i finans sammen med undervekt i industri gir en negativ allokeringseffekt, som tilnærmet nøytraliseres av positiv allokeringseffekt i andre sektorer, spesielt overvekt i energi. Allokeringseffekten gir cirka -0.22%-poeng.

Fondet vekter opp selskapene med høy ESG rating, og tilnærmet alle selskapene i porteføljen har ESG rating AAA, AA eller A. I tillegg forsøker fondet å velge selskaper med lignende egenskaper som de ekskluderte selskapene for å holde porteføljen så lik indeksen som mulig. I 2021 er seleksjonseffekten cirka 0.55%.

Historiske tall er ingen garanti for fremtidig avkastning. Avkastningen i verdipapirfond kan variere betydelig innenfor et år. Realiserte tap eller gevinst ved å investere i fondsandeler vil derfor avhenge av de eksakte tidspunktene for kjøp og salg.

Topp 10 bidrag til avkastning hittil i år 2021

Selskap	Avkastning	Vekt i fondet	Bidrag	ESG-rating	Karbonrisiko	Sektor
Novo Nordisk A/S	67 %	9.12 %	5.49 %	AAA	Veldig lav	Helsetjenester
Atlas Copco AB	37 %	5.89 %	1.89 %	AA	Veldig lav	Industri
EQT AB	120 %	2.67 %	1.78 %	AA	Veldig lav	Finans
Nokia Oyj	69 %	3.30 %	1.56 %	AA	Lav	Informasjonsteknologi
Nordea Bank Abp	65 %	2.86 %	1.50 %	AA	Veldig lav	Finans
DSV A/S	39 %	0.00 %	1.21 %	A	Veldig lav	Industri
A.P. Moller - Marsk A/S	72 %	2.32 %	1.18 %	AA	Veldig høy	Industri
Skandinaviske Enskilda Banker	49 %	1.96 %	0.91 %	AA	Veldig lav	Finans
Epiroc AB	43 %	2.08 %	0.78 %	AA	Veldig lav	Industri
Nibe Industrier AB	90 %	1.49 %	0.77 %	AA	Veldig lav	Industri

Eksklusjoner

31.12.2021

Antall eksklusjoner	13
Nye ekskluderte selskap i 2021	-
Totalvekt ekskluderte selskaper	10.84 %

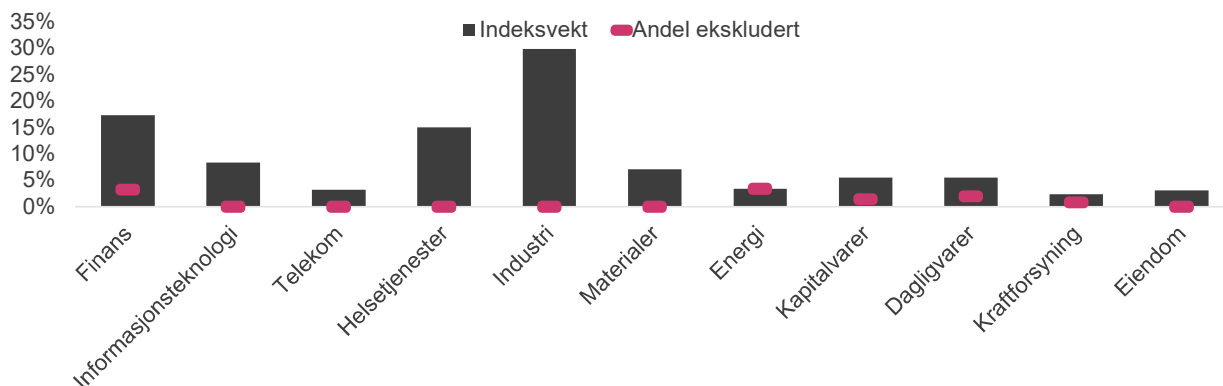
Investeringene i fondet blir kontinuerlig overvåket for brudd på *KLP-fondenes retningslinjer* og *Svanemerkets kriterier*. Selskaper som bryter med kriteriene blir ekskludert fra fondet. Se *KLP.no* for listen over ekskluderte selskaper.

Produkt eksklusjoner	Vekt i indeksen	Antall	Adferd eksklusjoner	Vekt i indeksen	Antall
Alkohol	1.30 %	2	Andre etiske normer	0.00 %	0
Pengespill	1.44 %	3	Arbeidstakerrettigheter	0.00 %	0
Tobakk	0.67 %	1	Korrupsjon	0.00 %	0
Våpen	3.24 %	2	Menneskerettigheter	0.00 %	0
Fossil energi	4.18 %	5	Alvorlig miljøskade	0.00 %	0
Total	10.84 %	13	Total	0.00 %	0

Ti største ekskluderte selskap

Selskap	Vekt i indeks	ESG rating	Eksklusjonsårsak	Karbonrisiko	Sektor
Investor AB	2.56 %	A	Våpen	Veldig lav	Finans
Equinor ASA	1.71 %	AAA	Fossil energi	Høy	Energi
Evolution AB	1.25 %	A	Gambling	Lav	Kapitalvarer
Neste Corporation	1.14 %	AAA	Fossil energi	Moderat	Energi
Carlsberg A/S B	1.02 %	AAA	Alkohol	Lav	Konsum
Fortum Corporation	0.79 %	BBB	Fossil energi	Veldig høy	Kraftforsyning
Investor AB ser. A	0.68 %	A	Våpen	Veldig lav	Finans
Swedish Match AB	0.67 %	AA	Tobakk	Lav	Konsum
Lundin Energy AB	0.35 %	AA	Fossil energi	Moderat	Energi
Royal UNIBREW	0.28 %	AA	Alkohol	Lav	Konsum

Sektorfordeling og andel av sektor som er ekskludert

Den første tabellen viser vekten til selskapene som er ekskludert fra referanseindeksen og antall selskaper fordelt på ekskluderingsårsak. Den andre tabellen viser de ti største selskapene som er utelukket fra referanseindeksen. Grafen viser vekten av ekskluderte selskaper innenfor de ulike sektorene.

Stemmegivning og dialog

31.12.2021

Andel av generalforsamlinger stemt	99 %
Andel forslag stemt for	93 %
Andel forslag stemt mot	7 %
Antall selskapsdialoger	10

Stemmegivning

Generalforsamlingen er en viktig arena for dialog mellom selskapsledelsen og aksjonærene. KLP-fondene bruker stemmeretten sin aktivt, både i Norge og i utlandet. *KLP-fondenes retningslinjer for stemmegivning* er basert på internasjonale prinsipper for beste praksis innen eierstyring og selskapsledelse. Dette bidrar til at vi opptrer konsistent og i konsensus med mange andre internasjonale investorer. Hvordan fondet stemmer kan du se i detalj på [KLP.no](https://www.klp.no).

Forslag fremmet av selskapet	Antall saker	Stemt for	Stemt mot	Andel mot ledelsen
Styrerelatert	1 795	1 671	124	7 %
Rutinesaker	1 104	1 102	2	0 %
Godtgjørelse	276	205	71	26 %
Selskapskapital	191	183	8	4 %
Omorganisering	10	10	0	0 %
Anti-overtakelse	1	1	0	0 %
Annet	0	0	0	0 %
Totalt	3 377	3 172	205	6 %

Aksjonærforslag	Antall saker	Stemt for	Stemt mot	Andel for forslag
Styrerelatert	4	0	4	0 %
Rutinesaker	9	1	8	11 %
Godtgjørelse	1	0	1	0 %
Annet	5	2	3	40 %
Helse og miljø	11	2	9	18 %
Selskapsledelse	4	0	4	0 %
Sosialt	0	0	0	0 %
Menneskerettigheter	0	0	0	0 %
Totalt	34	5	29	15 %

KLP-fondene stemmer mot selskapets forslag ved manglende uavhengighet i styret, for eksempel kombinert styreleder og CEO, mot valgkomiteen ved manglende kjønnsbalanse i styret og mot godtgjørelsesordninger som ikke er tilstrekkelig forklart. KLP-fondene stemmer for aksjonærforslag som fremmer økt rapportering og åpenhet om praksis innenfor temaer som likestilling, karbonutslipp, politiske utbetalinger (lobbying) osv. KLP-fondene stemmer mot aksjonærforslag som legger føringer for selskapets strategi eller mål da dette er det aksjonærvalgte styret sitt ansvar.

Dialog

KLP-fondene er pådriver for en ansvarlig og bærekraftig forretningsdrift, som eier i mange selskaper er oppfølging av etikk, miljø og samfunnsansvar sentralt. Vedlagt ligger en liste over de selskaper vi har hatt kontakt med i den aktuelle tidsperioden.

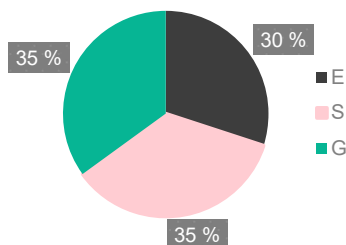
Antall selskapsdialoger 10

Tema*

Klima og miljø (E)	6
Sosiale hensyn (S)	7
Eierstyring og selskapsledelse (G)	7

*Samtalene med selskapene dekker som regel flere temaer.

ESG tema for dialog

DISCLAIMER MSCI :

Although KLP Kapitalforvaltning's information providers, including without limitation, MSCI ESG Research LLC and its affiliates, obtain information from sources they consider reliable, none of the ESG Parties warrants or guarantees the originality, accuracy and/or completeness, of any data herein and expressly disclaim all express or implied warranties, including those of merchantability and fitness for a particular purpose. The Information may only be used for your internal use, may not be reproduced or re-disseminated in any form and may not be used as a basis for, or a component of, any financial instruments or products or indices. Further, none of the Information can in and of itself be used to determine which securities to buy or sell or when to buy or sell them. None of the ESG Parties shall have any liability of any errors or omissions in connection with any data herein, or any liability for any direct, indirect, special, punitive, consequential or any other damages (including lost profits) even if notified of the possibility of such damages.

Underliggende ESG-data er fra MSCI ESG Research LLC. Alle utregninger er gjort av KLP Kapitalforvaltning. Informasjon om eksklusjoner og dialog er KLPs egen rapportering. Informasjon om stemmegivning kommer fra ISS.

Selskap	Tema for dialog	Status
Bakkafrost P/F	Dialog om bærekraftig havbruk for produsenter av laks gjennom investorsamarbeid med FAIRR	Pågående
MIPS AB	Dialog om KLPs forvetninger og Svane-krav, samt ESG-generelt og selskapets ESG-rating.	Fullført
Mowi ASA	Dialog om bærekraftig havbruk for produsenter av laks gjennom investorsamarbeid med FAIRR	Pågående
SalMar ASA	Dialog om bærekraftig havbruk for produsenter av laks gjennom investorsamarbeid med FAIRR	Pågående
Telenor ASA	Kontaktet selskapet for møte med Telenor Pakistan om ESG risiko og håndtering av dette.	Fullført
Leroy Seafood Group AS	Dialog med selskapet om bærekraftig havbruk for produsenter av laks gjennom investorsamarbeid med FAIRR	Pågående
Yara International ASA	Dialog med selskapet om situasjonen i Hviterussland og høy risiko for brudd på menneske- og arbeidsrettigheter	Pågående
H & M Hennes & Mauritz	Kontaktet selskapet ifbm med forespørsel fra FIVH om arbeidstakerrettigheter	Pågående
Norsk Hydro ASA	TCFD -møte gjennom investorsamarbeid	Pågående
Orkla ASA	Dialog med valgkomiteen om styre-og valgkomiteesammensetningen	Pågående

Definisjoner

ESG-rating: Environmental, Social And Governance (ESG) rating er en vurdering av hvor godt selskapet jobber med å håndtere de risiko selskapet står ovenfor innenfor temaene klima og miljø, sosiale forhold og selskapsstyring.

Karbonintensitet: Selskapets karbonintensitet er utslipp per krone i inntekt. Det blir regnet ut ved å ta selskapets utslipp (Scope 1 og Scope 2) og dele på selskapets inntekt

Fondets karbonintensitet (tonn CO₂e/NOK mill): Weighted Average Carbon Intensity (WACI) er fondets eksponering mot karbonintensive selskaper. Fondets karbonutsnitt blir regnet ut ved å ta summen av selskapenes karbonintensitet justert for selskapets vekt i porteføljen.

Totalt karbonutslipp (tonn CO₂e): Fondets totale utslipp (Scope 1 og Scope 2) er summen av selskapenes utslipp, som tilegnes fondet basert på eierandel i selskapet.

Karbonrisiko: Karbonrisiko baserer seg på selskapets karbonintensitet. Karbonrisiko er delt inn i kategoriene: Veldig lav (0 til <15), Lav (15 til <70), Moderat (70 til <250), Høy (250 til <525), Veldig høy (>=525).

Scope 1: Selskapets direkte utslipp fra egen virksomhet.

Scope 2: Indirekte utslipp fra kjøp av energi.

Scope 3: Alle andre indirekte utslipp som er resultat av selskapets virksomhet.

CO₂-ekvivalenter: Statistikk over klimagassutslipp og mål for utslippsreduksjoner omfatter i tillegg til karbondioksid (CO₂) som regel også gasser som metan (CH₄), lystgass (N₂O) og fluorgasser (HFK, PFK og SF₆). Alle disse gassene bidrar til klimaendringer, men har svært forskjellig oppvarmingseffekt og levetid i atmosfæren. For å kunne sammenligne dem, regnes de om til CO₂-verdier. Mengdene kalles CO₂-ekvivalenter. Alle utslipp kan da sammenlignes direkte fordi de får samme enhet.